

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO), bugüne kadar, ülkemizin ve sektörümüzün değişik konularına gösterdiği duyarlık ve ilgiyi özelleştirme konusunda da göstermiştir. EMO kuruluş yasasının ve tüzüğünün kendisine yüklediği görev gereği olduğu kadar, mühendislik etiğinin de gereği olarak bu konuda pek çok çalışmalar yapmış; özellikle elektrik enerjisi sektöründeki özelleştirme girişimleri üstünde yoğunlaşmıştır.

Elektrik sektöründeki özelleştirmeye ilişkin değerlendirmeler, tartışmalar, bu konudaki mevzuat değişiklikleri ve uygulamalara paralel olarak çoğunlukla TEK'in yapılanmasının irdelenmesiyle içice sürdürülmüştür.

Elektrik Mühendisliği Dergisi'nde konuya ilişkin çok sayıda yazıya yer verilmiştir. Yine şubelerimizin çıkarmakta olduğu şube bültenlerinde konu defalarca ele alınmıştır. Özel sayılar ve broşürler yayınlanmıştır. Ayrıca çok sayıda örgüt içi toplantılarda konunun işlenmesinin yanısıra, konunun uzmanlarının ve politikacıların konuşmacı olarak yer aldığı, geniş kitleye açık, toplantılar gerçekleştirilmiştir.

Bütün bu çalışmalarında EMO, özelleştirmeye karşı olduğunu dile getirmiştir. EMO'nun ortaya konulan görüşlerini en basit hatlarıyla şöyle özetleyebiliriz: Elektrik enerjisi, depo edilemeyeşi ve üretildiği anda tüketilmesi zorunluluğu nedeniyle üretiminden, iletimine, dağıtımına... her aşamasında planlanmasından-işletilmesine kadar tek elde toplanmalıdır. Özelleştirilemez. Sorunun çözümü olarak TEK, üzerindeki rasyonel işleyişini engelleyen, politik baskı ve etkilerden arındırılarak özerkleştirilmelidir.

EMO'nun özelleştirmeye karşı görüşleri, özellikle İstanbul Anadolu yakasında görevlendirilen AKTAŞ Elektrik A.Ş.'nin yanlış uygulamaları nedeniyle bir aşamadan sonra İstanbul Şubemizin de içinde yer aldığı aktif eylemlere dönüştü. Sözleşmesinin iptali yolunda davalar açılırken bir yandan da uygulamalardan rahatsız olan vatandaşlardan toplanan 22 bin imza Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına sunuldu...

Bizim bütün bu çabalarımıza karşın, elektrik sektöründeki özelleştirme girişimleri sürdürülüyor. Sağlıklı bir tartışma şansı kullanılmadan.

1984 yılında TEK'in elektrik enerjisi sektöründeki tekel olmasını ortadan kaldıran 3096 Sayılı Yasanın hazırlanması sürecinde de, sonrasında da elektrik enerjisi sektöründeki

özelleştirme arayışlarına ilişkin ciddi tartışmaların yapılmadığını söylemek pek iddiacı bir tesbit olmayacaktır. Gerçekten de konu, mevzuatı düzenleme konumunda olan bürokratların ürünleri ve ağırlıkla onlara karşıt görüşler açıklayan Odamızın çabaları düzeyinde bir kısırlığa tıkanıp kalmıştır.

Oysa konuya ilişkin düzenleyici konumda olan kurumlarımız ve onların bürokratları-teknokratları kadar, uygulamanın içinde yer alan kuruluşların, aday olan kuruluşların, gelişmelere ilgi duyan uzmanların, akademisyenlerin de söyleyecek sözleri, görüşleri olmalıydı. İşte bütün bu görüşlerin ortaya konulmasına olanak vermek üzere Elektrik Mühendisliği Özelleştirme Sayısını hazırlamaya koyulduk.

Bir süreden beri dergimizin bazı sayılarını "Yazılım", "Biyomedikal", "Robotik" gibi özel konulara tahsis ediyoruz ve o özel sayıyı o konudaki yetkinliği benimsenen bir konuk editör düzenliyor. Bu kez konuk editör olarak ODTÜ'den Sayın Prof.Dr. Osman Sevaioğlu özelleştirme sayısının konuk editörlüğünü üstlendi ve bu sayının hazırlanmasına büyük katkılar koydu. Çalışmaları sırasında kendisini yeterince özgür ve özerk hissetmesinin koşullarını sağlayabildiğimizi sanıyoruz. Öyle ki, dergi için toplanan yazıları yayınlamaya kadar bizlerden bile sakınmasına bir etik ilke olarak saygı duyduk ve uyduk.

Bütün bunların sonunda, gerçekten de konuya ilişkin olarak sektörde nasıl bir diyalog eksikliği ve arayışının var olduğunun kanıtı imişçesine son derece hacimli bir sayı ortaya çıktı. Bunu Odamızın sektörümüze bir hizmeti olarak ele aldık. Ama ortaya çıkan böylesine hacimli bir sayının bölünmeden bir bütünlük içerisinde yayınlanabilmesinin getirdiği finansman yükünü sektörümüzdeki firmaların reklamlarıyla katkı koyarak bizimle paylaşmış olmaları da çalışmalarımıza ayrıca kolektif bir boyut kattı.

Bu özel sayımızın, ilgili tarafların konuya ilişkin önyargılardan, komplekslerden arınmış olarak daha yapıcı yaklaşımlarına ve tartışmalarına kaynaklık edeceğini umuyoruz.

Saygılarımızla.

ELEKTRİK ENERJİSİ SEKTÖRÜNDE ÖZELLEŞTİRME GİRİŞİMLERİ ve EMO

Haşim AYDINCAK

EMO Yönetim Kurulu Üyesi, Yazman

Elektrik enerjisi sektöründeki Özelleştirme girişimlerine, EMO başından beri kayıtsız kalmayarak tavır almış ve karşı olduğunu değişik etkinlik ve değerlendirmeleriyle ortaya koymuştur.

Elektrik sektöründeki özelleştirmeye ilişkin değerlendirmeler-tartışmalar, bu konudaki mevzuat değişiklikleri ve uygulamalara paralel olarak genellikle TEK'in yapılanmasının irdelenmesiyle içice sürdürülmüştür.

Elektrik Mühendisliği Dergisinde konuya ilişkin çok sayıda yazıya yer verilmiştir (1). Yine şubelerimizin çıkarmakta olduğu şube bültenlerinde konu birkaç kez ele alınmıştır (2). Özel sayılar ve broşürler yayınlanmıştır (3). Ayrıca çok sayıda örgüt içi toplantılarda konunun işlenmesinin yanısıra, konunun uzmanlarının ve politikacıların konuşmacı olarak yer aldığı, geniş kitleye açık, toplantılar gerçekleştirilmiştir (4).

Şimdiye kadarki çalışmalarında EMO, özelleştirmeye niye karşı olduğunu çeşitli yollarıyla ortaya koymuştur. Biz bu çalışmamızda, olabildiğince, bilinen görüşlerimizi tekrardan kaçınarak biraz daha geniş bir perspektiften konuya yaklaşmaya çalışacağız.

ÖZELLEŞTİRME, SEKTÖRÜMÜZE BİR İDEOLOJİK-POLİTİK TAVIR OLARAK DAYATILMAKTADIR:

Ülkemizde genel olarak özelleştirme ve KİT'lere karşı takınılan tutum, toplumsal-ekonomik gelişmemizin iç

dinamiklerine bağlı olarak gündeme gelmemiştir. Burada yapacağımız bir uzunca alıntı onun ne tür ideolojik ve politik etkilerle gündemimize sokulduğunu açıklayıcı olacaktır: "1980'lerde Britanya'da Thatcher'ın, ABD'de Reagan'ın militan tavırlarıyla iktisat politikalarına damgasını vuran ve derece derece diğer Batı ülkelerine de yayılan neo-liberal akım, devletin ekonomideki rolüne ve özellikle üretken ve işletmeci işlevlerine karşı kararlı bir tavır aldı. Bu tavrın Üçüncü Dünya'da iktisat politikalarına yansımada, yani kamu işletmelerinin (KİT'lerin) tasfiyesi ve özelleştirilmesini amaçlayan politikaların bu ülkelerin siyasi iktidarları nca da benimsenmesinde, ulusal koşulların zorlaması ve toplumsal grupların taleplerinden ziyade özellikle Dünya Bankası'nın sürüklediği etkili dış çevreler belirleyici olmuştur. Gelişme yolundaki ülkelerde özelleştirme hareketinin oluşumunu inceleyen gözlemciler, sürecin başlamasına yol açan etkenleri açıklarken ülkelerin nesnel gereksinimlerinden çok "kamu yatırımlarına ilke olarak duyulan bir tepki'yi", (ekonomik) işlev ve faaliyetlerin devletten çok özel sektöre yürütülmesine ilişkin ideolojik öncül'ü ve "devlet müdahalesine giderek artan biçimde tavır alan ideolojik atmosfer"i vurgulamışlardır. Sözü edilen "ideolojik atmosfer"in Üçüncü Dünya egemen sınıflarından kaynaklandığı genellemesini yapmak güçtür. Bir gözlemciye göre, "iş çevrelerinin", özelleştirmeyi aktif biçimde talep ettiği pek az ülke vardır (5).

Elektrik enerjisi sektöründeki özelleştirme arayışları da toplumsal-ekonomik gelişmemizin iç dinamiği ile gündeme gelmemiştir. Bütünüyle yapay ideolojik-politik dayatmalarla sektöre bulaştırılmıştır.

TEK, 1970'deki kuruluşundan sonra sürdürülen çalışmalar ve 1982'de çıkartılan 2705 Sayılı Yasa ile belediyelerin elektrik işletmelerinin de bünyesine katılmasıyla elektrik sektöründeki bütünleşmeyi, standartlaşmayı sağlayarak Ulusal Enerji Sistemini kurmuş, Köy Elektrifikasyonunu tamamlamış, 1991 yılı rakamlarıyla 17.206 MW'lık bir kurulu gücü ve 60246 GWh'lık bir yıllık üretim başarısını ortaya koyabilmiştir. Her ne kadar planlanan yatırım hedeflerinin gerisinde kalmış olsa da sanayileşmenin-büyümenin gelişmeyişi nedeniyle bir enerji açığına neden olmaksızın ülkemiz elektrik enerjisini şu aşamada karşılayabilmektedir.

Bu nedenle TEK'in yetmezliğinden hareketle çözüm arayışlarının kaçınılmazlığı, özelleştirme seçeneklerine yönelmiş olması söz konusu olamaz.

TEK'in, bir kamu hizmeti yapıyor olmasının kaçınılmaz bir sonucu olarak, sermaye gücünün üstünde yatırımlara zorlanmasının, fazla istihdama zorlanmasının, maliyet hesabı çıkarma-birim fiyat belirlemedeki sıkıntılarının, modernleşme ihtiyaçlarının da özelleştirilmesi gerekçeleri olarak bir geçerliliği bulunmamaktadır. Tam tersine, başından ideolojik olarak

TEK'in özelleştirilmesine karar verildikten sonra, o'nun sözü edilen türden, çözülebilecek sorunları abartılarak çözümsüzlüğe sürüklenmekte ve kurum çürümeye terk edilerek özelleştirmenin ne kadar kaçınılmaz, haklı olduğunun dayanakları güçlendirilmeye çalışılmaktadır.

Öyleki daha 1982'deki 2705 Sayılı Yasa ile belediyelerin tesislerinin TEK'e devrinin sistemin bütünlüğünü sağlayıcı etkisi sonuçlandırılmak üzereyken 1984'de 2096 Sayılı Yasa çıkartılarak TEK'in tekel konumunun parçalanmasının yolu açılmıştır.

Genelde olduğu gibi elektrik sektöründe de özelleştirme, KİT'leri (TEK'i) dışlayarak ekonomide-sektörde özel sermayeye yer açma operasyonudur.

Yukardaki alıntıda değinildiği gibi "iş çevrelerinin (Özel sektörün)" özelleştirmeyi aktif olarak talep ettiği de pek söylenemez. Enerji sektöründeki firmaların varıp dayandıkları sermaye birikim düzeyleri, organizasyon güçleri ve deneyim birikimleriyle, gelişmelerinin bir sonraki adımı olarak, önelerine örneğin elektrik dağıtım işini hedef olarak koymuş olmaları söz konusu değildir. Olay, bütünüyle "1980'lerde uluslararası güç odaklarında ve finans çevrelerinde esen rüzgarları hızla algılayan ve anti-KİT bir yöneliş ve özelleştirmeye bunlara ayak uydurmaya karar veren ANAP İktidarı'nın (6) bir politik tavrı olarak sektörün gündemine girmiştir. Bu politik tercihe bağlı olarak mevzuatta düzenlemeler yapılmaya gidilmiş ve olay bütünüyle "erken kalkan yol alır" mantığıyla, öncelikle elektrik dağıtım alanında olmak üzere, paylaşılacak arpalıklıklar yaratma anlayışla uygulamaya sokulmuştur.

Bu yolun bir kez açılmış olmasını gören kimi kesimler de süreç içerisinde bu paylaşımdan paylarını almak üzere sahneye çıkmışlardır.

Elektrik dağıtım konusunda Bakanlar Kurulu'nun 9 Ekim 1991 gün ve 91/2325 Sayılı Kararı ile değişik bölgelerde görevlendirilmeleri yapılan firmaların kuruluş tarihlerini gözden geçirirsek yukarıda söylenenler yeterince

anlam kazanacaktır: izmir için görevlendirilen SENKOM A.Ş. firması 28.3.1990 tarihinde, Aydın-Denizli-Muğla bölgesi için görevlendirilen AYDEM A.Ş. firması 2.8.1991 tarihinde, İsparta için görevlendirilen GÖKDERE A.Ş. firması 31.8.1990 tarihinde ve Eskişehir-Bilecik illeri için görevlendirilen TEKTAR A.Ş. firması 28.3.1988 tarihinde kurulmuşlardır (7).

ÖZELLEŞTİRMENİN DAYATMACI ŞEKİLDE ORTAYA ÇIKIŞI FORMÜLASYONLARINI DA ÇARPITMAKTADIR:

Elektrik sektöründeki özelleştirmenin yukarıda değinilen ideolojik-politik tavırlarla sektöre dayatılması daha başından onu rasyonel öncüllerinden koparmaktadır. Bu geliş şekli ve gerisindeki "arpalık" yaratma mantığı, daha başından, konunun sektörün ilgililerince, bilgilerince tartışılmasının yolunu tıkamıştır. Böyle bir düzlemde olabirliği-olamazlığı, olabilirse nasıl olabileceği irdelenemediğinden, konu bütünüyle sınırlı sayıdaki bürokrat ve teknokratların (kapalı kapılar ardındaki) formülasyonlarına bağımlı kalmıştır. Onların sıkıntıları daha olayın gerekçelerini bulmada, hoş gösterme noktasında kendini ele vermekte, tutarlıktan uzaklaşmaktadır.

Özelleştirmenin yararları, gerekliliği için söylenenlerin bir kaçı üzerinde durmak fikir verici olmaktadır.

— "Özelleştirme yoluyla devletin yükü hafifletilecek ve devlet kaynaklarını eğitim, sağlık gibi sosyal hizmetlere kaydırabilecektir" deniliyor. Ancak, örneğin dağıtım alanındaki "Görev Şirketi" uygulamasında satınalma vs. e dayalı bir kaynak transferi olmadığı gibi görevli şirketin yatırımları da Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına yaptığı bilinmektedir. Kaynak transferi bunun neresindedir?

— "Mülkiyetin halka-çalışana yayılması" olayı hoş gösterme gerekçelerinden biri olarak ileri sürülmektedir. Bunun ne kadar inandırıcılıktan uzak bir kandırmaca olduğu öteden beri bilinmektedir. Bu konuyu İngiltere'deki özelleştirme

uygulamasından bazı verilerle bir kez daha gözden geçirmiş olalım: İngiltere'de British Telecom'un hisseleri çalışanlarının %96'sına satılmış olmakla birlikte, bu hisseler toplam hisselerin sadece %0.9'unu oluşturmaktadır.

Ayrıca çalışanlara-halka satılsa bile bu hisselerin hızlı biçimde el değiştirdiği bilinmektedir. Bu konuda yine İngiltere'deki üç firmenin paydaş sahiplerini gösteren rakamlar ilginçtir (8):

	ilk satışlakı pay sahipleri	Birinci yıl sonun- daki pay sahipleri
British Aerospace	158.000	26.000
Cable and Wireless	157.000	26.000
Amersham International	165.000	10.000

Zaten ÇEAŞ'daki son genel kurul çekişmeleri de 30.000 civarındaki hissedarların gücünün ne kadar etkisiz kaldığını ve sürecin hisselerin belirli bazı ellerde toplanması yönünde hızla ilerlediğini göstermektedir.

— Rekabet yoluyla işletmecilik ve ucuz üretim sağlanacağı ileri sürülmektedir. Tekel hakkı veren 30 yıllık, 70 yıllık görevlendirme sözleşmeleriyle rekabet daha başından ortadan kaldırılmaktadır. (Bu rekabet konusunun üzerinde ayrıca duracağız.)

Elektrik sektöründe ildeolojik olarak, tepeden inme tarzında gündeme getirilen özelleştirme, kaçınılmaz olarak mülkiyet satışını dışlamaktadır. Değeri çok yüksek olan üretim ve iletim-dağıtım tesislerinin mülkiyetini satınalacak yeterli sermaye birikimi bulunmamaktadır. Bu ise özelleştirme formülasyonu oluşturanları kaçınılmaz olarak mülkiyet satışının söz konusu olmadığı, "görevlendirme" adı altında işletme hakkının devredildiği çözümlere yönelmektedir. Bu Türk Tipi Özelleştirme Modelinin oluşturulması gibi gösterilmekle birlikte ortada iyi çözümlenmiş bir model olmadığı gibi, buna uygun tutarlı mevzuat düzenlemeleri de getirilememektedir. Konuya ilişkin mevzuatın sürekli olarak değişmesi, Aktaş sözleşmesinin Danıştay tarafından iptali hep bu çarpıklığın ve

yangından mal kaçırma aceleciliğinin sonuçlarıdır. Bu acelecilik öyle boyutlardadır ki konuya Hişkin organizasyonlar-yapılanmalar da oluşturulamamaktadır. Örneğin, mevzuatta her konuda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı referans verilirken Bakanlıkta bu görevlere uygun organizasyonlar gerçekleştirilmemektedir. AKTAŞ'ın yatırımlarına ilişkin tartışmalar bu konuda önemli zaafardan birini açığa vurmuştur: AKTAŞ yatırımlarda kullanacağı paraları TEK'den aldığı elektrik bedellerinden mahsup ederek sağlamaktadır. Ekim 92'ye kadar bu şekilde toplanan para 192 milyar liradır (9). Ancak bu yatırımların denetlenmesine ilişkin bir organizasyon bulunmamaktadır. Konuya ilişkin tartışmalar kamuoyunda yoğunlaşınca "müfettiş gönderip incelemekken söz edilmiştir. Sanki münferit bir olay ile karşı karşıya kalınmış gibi...

ANAP döneminde dış ideoloji etkiler ve onların rüzgarlarından yararlanarak "aralık" kapma aceleciliğinin, tepeden inmeciliğinin getirdiği çarpıklık ve kofluk bugün daha tehlikeli boyutlar kazanma riski taşımaktadır. Çünkü Çiller Hükümeti özelleştirmeye bütün toplumsal sorunlarımızın çaresiymiş gibi yaklaşmakta ve tüm toplumumuza ve kurumları bu doğrultuda zorlayıcı baskılamaya altına almaktadır. Bu yaklaşımla kapalı kapılar ardında yeni çarpık-kof formülasyonlar üreten bürokratlar bulunabilecektir. Ama toplumun çıkarlarına uygun çözümler getirilebileceği kuşkuludur. Sorun sektörümüzün kuruluş ve bilgilerinin tartışmasına açılmalı, tam bir açıklıkla irdelenmesine olanak yaratılmalıdır.

ÜLKEMİZİN KOŞULLARI BU AŞAMADA ELEKTRİK ENERJİSİ SEKTÖRÜNDE ÖZELLEŞTİRMEYE UYGUN DEĞİLDİR.

İngiltere'nin elektrik enerji sektöründeki özelleştirme modeli ve işleyişi (fiyatlandırma mekanizmasının hangi ölçüde tatmin edici sonuçlar vereceğinden yana kuşkular olmakla beraber) bu alandaki özelleştirme arayışları açısından güzel bir örnek ve deneyim birikimi oluşturmaktadır. Ancak böylesi deneyimlerin olmasına karşın, ve üstelik o

deneyimlerin göstergelerine de dayanarak, şu aşamada ülkemizin koşullarının elektrik enerjisi sektöründe özelleştirmeye uygun olmadığını söylemek durumundayız.

Bu olumsuz çıkarsamanın belli başlı nedenlerine (önem sırası gözetilmeksizin) burada değinip ayrı ayrı açmaya çalışacağız:

- 1) Özel sermayenin birikimi, organizasyonu ve sermaye piyasası yetersizdir.
- 2) Rekabeti gerçekleştirmek mümkün değildir.
- 3) Özelleştirme kültürü, örgütlenmesi ve hukuku yetersizdir.
- 4) Devletin elektrik enerjisi sektöründen elini çekmesi olanaksızdır.

Özel Sermayenin Birikimi, Organizasyonu ve Sermaye Piyasası Yetersizdir.

Ülkemizde sermaye piyasası daha yeni oluşmaktadır. Bu piyasa, ülkemiz genelinde yeteri kadar genişleyemediği gibi, yeterince derinlik de kazanamamıştır.

Bu nedenle özelleştirme girişimlerinde hisse senetleri vb. yollarla halka arz çok kapsamlı olamadığı gibi büyük hacimli arzlar ise varolan cıvıllığı içinde piyasa dengelerini altüst edebilmektedir.

Bu durumda blok satışlara başvurulabilmektedir. Ancak özel sermayenin bu tip işlemler için kullanabileceği sermaye birikimi-fonlarının yetersizliği de bilinmektedir. "Ekonomimizde bu amaçla kullanılacak özel kesim fon kaynağının miktarı konusunda açık bilgi bulunmamasına rağmen, tüm KİT'lerin özel kesime devri için yeterli olmayacağı da herkes tarafından bilinen bir durumdur" (10).

Elektrik enerjisi sektöründeki devasa tesislerin mülkiyetinin devri, hukuki nedenlerini bir yana bıraksak bile, bu koşullarda elbetteki mümkün olamaz. Görevlendirme yoluyla işletme hakkının devri yolu biraz da bunun için seçiliyor. Ancak buna rağmen yine de özel kesimin yeterli işletme sermayesini aktarabileceği şüphelidir.

Yap-işlet-Devret modelinde ise özel sermaye yatırımın gerektirdiği yeterli kaynağı bulamadığından yabancı sermaye ile işbirliği çekicilik kazanmaktadır. Yüksek enflasyon oranının gözlerini korkutması yanı sıra ülkemizde elektrik enerjisinin fiyatını belirlemedeki belirsizlikler ve istikrarsızlık fizibilite hesaplan yapmayı olanaksızlaştırdığından yabancı sermaye için caydırıcı olumsuzluklar oluşturmaktadır.

Bu verilere dayanarak sektöre özelleştirmeyi dayatmak sektörümüze fazla bir şey kazandırmayacaktır.

Rekabeti Gerçekleştirmek Mümkün Değildir:

İngiltere'nin elektrik enerjisi sektöründeki özelleştirme modeli ve uygulaması gerçekten güzel bir örnek oluşturuyor. Bu işin teknik olarak yapılabilirliği ve öncülleri konusunda da önemli veriler ortaya koyuyor.

İngiltere'deki özelleştirmenin sihirli sözcüğü: "REKABET"tir. Hem üretimde, hem de dağıtımda rekabet. Bu rekabet ise kendini elektrik satış tarifelerinin oluşumunda hissettirmektedir: Görevli elektrik üretim ve dağıtım şirketleri her sabah Ulusal İletim Şirketinin (National Grid Company) koordinatörlüğü altında bir araya gelmekte. Yarımşar saatlik -48 zaman dilimi halinde 24 saatlik enerji üretim ve dağıtımının planını yaparlar. Böylece, borsada fiyatların oluşması- indekslerdeki dalgalanmalara benzer bir işleyişle, o gün için kim ne kadar elektrik üretecek, bunu hangi zaman dilimlerinde hangi dağıtıcı şirkete hangi fiyatla verecek, ve dağıtıcı şirketler açısından da hangi zaman dilimlerinde hangi üretici şirketten ne kadar ve hangi fiattan elektrik alacağı belirlenir. Böylece günlük üretim ve tüketim durumlarına bağlı olarak bir dağıtım şirketi dağıtacağı elektriğin bir kısmını günün bir zaman dilimi için belirlenen bir üretici firmadan belirlenen fiatla alırken başka zaman diliminde bir başka firmadan yine pazarlıkla belirlenen değişik bir fiyattan alabilmektedir.

Devami 210 uncu sayfada.